

Samenvatting

Het college past de Aanpak Energiearmoede aan. Meer eigenaar-bewoners met een laag of laag middeninkomen kunnen hierdoor meedoen aan het Isolatieproject Energiearmoede. De inkomensgrens stijgt van 150% naar 200% van het sociaal minimum. Ook kan in sommige gevallen een tweede isolatiemaatregel worden vergoed, als beide maatregelen samen maximaal € 5.000 inclusief btw kosten en technisch zinvol zijn.

Daarnaast zet de gemeente extra rijksmiddelen voor lokale energiehulp in via de Aanpak Energiearmoede. Het gaat om € 117.108 uit de decembercirculaire 2025 en naar verwachting circa € 235.000 uit de meicirculaire 2026. Deze middelen worden ingezet voor het bereiken en ondersteunen van huishoudens met hoge energielasten.

1. Beslispunten

Het college besluit:

1. De “Beleidsregels Isolatieproject Energiearmoede Maastricht 2025-2028” gewijzigd vast te stellen, waarmee: (a) de inkomensgrens wordt verhoogd van 150% naar 200% van het toepasselijke sociaal minimum; en (b) het mogelijk wordt een tweede isolatiemaatregel te vergoeden indien de totale kosten van beide maatregelen samen niet meer bedragen dan € 5.000 inclusief btw en de gecontracteerde aannemer een tweede maatregel technisch adviseert.
2. De middelen uit de decentralisatie-uitkering “Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp” in te zetten via de Aanpak Energiearmoede, los van het budgetplafond van het Isolatieproject, bestaande uit: (a) de bevestigde eerste tranche van € 117.108 uit de decembercirculaire 2025; en (b) de verwachte tweede tranche van circa € 235.000 uit de meicirculaire 2026.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 2 juni 2026:

Conform.

2. Aanleiding

In september 2025 stelde het college de beleidsregels voor het Isolatieproject Energiearmoede vast. Eigenaar-bewoners met een inkomen tot 150% van het toepasselijke sociaal minimum komen nu in aanmerking voor één volledig vergoede isolatiemaatregel. Sindsdien zijn drie ontwikkelingen relevant. TNO heeft in 2025 de risicogroep voor energiearmoede breder in beeld gebracht, tot circa 200% van de lage inkomensgrens. De huidige inkomensgrens sluit daardoor minder goed aan op huishoudens die bij hogere energieprijzen financieel kwetsbaar zijn. Daarnaast vergroten recente geopolitieke spanningen en hogere energieprijzen het risico voor slecht geïsoleerde huishoudens met een laag middeninkomen. Ook heeft het Rijk aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor gemeenten met een bestaande aanpak energiearmoede.

3. Beoogd effect

De gecombineerde aanpak van dit voorstel heeft twee effecten. Door verhoging van de inkomensgrens bereikt het Isolatieproject huishoudens die structureel risico lopen op energiearmoede maar nu buiten de regeling vallen. Door inzet van de middelen uit de decentralisatie-uitkering via de Aanpak Energiearmoede worden aanvullende middelen ingezet voor gerichte benadering en ondersteuning van diezelfde doelgroep, via bestaande instrumenten zoals de Witgoedregeling en Je Energiecoach. Op de lange termijn leidt dit tot een bredere dekking van de risicodoelgroep, structureel lagere energielasten bij een grotere groep kwetsbare huishoudens, en een effectievere inzet van rijksmiddelen die beleidsmatig voor deze doelgroep beschikbaar zijn gesteld.

Dit voorstel verlaagt energielasten voor huishoudens met een laag inkomen (SDG 1 en 10), draagt bij aan verduurzaming van de woningvoorraad (SDG 7 en 11) en sluit aan op de klimaatdoelen in het Uitvoeringsprogramma Energie- en Warmtetransitie.

4. Argumenten

- 1.1 ***De huidige inkomensgrens sluit minder goed aan bij de bredere risicogroep die in recente landelijke analyses zichtbaar wordt.*** TNO hanteert in zijn rapportages van 2025 een grens tot circa 200% van de lage inkomensgrens voor de definitie van risicohuishoudens voor energiearmoede. Het gaat om huishoudens die door een combinatie van laag middeninkomen en slechte isolatiekwaliteit bij hogere energieprijzen direct in betalingsproblemen komen, maar buiten reguliere armoederegelingen vallen. Landelijk gaat het om circa 1 miljoen huishoudens. De TNO-grens is niet één-op-één gelijk aan de gemeentelijke toetsingsnorm, maar sluit daar in orde van

grootte bij aan, evenals de beleidspraktijk van het Tijdelijk Noodfonds Energie. De verhoging naar 200% maakt de regeling beter passend bij deze bredere risicogroep.

1.2 *Isolatie verlaagt structureel het energieverbruik en maakt kwetsbare huishoudens minder*

gevoelig voor prijsschommelingen. De energieprijzen blijven gevoelig voor geopolitieke ontwikkelingen, marktspanning en de noodzaak om gasvoorraden tijdig aan te vullen. Voor huishoudens met een laag middeninkomen en een slecht geïsoleerde woning kan een periode van hogere energieprijzen snel tot financiële druk leiden. Isolatie is daarom een structurele maatregel: het verlaagt het energieverbruik, verbetert het wooncomfort en verkleint de afhankelijkheid van tijdelijke compensatie of noodsteun. Dit effect blijft bestaan, ongeacht het verdere verloop van actuele geopolitieke spanningen.

1.3 *De wijziging past volledig binnen de bestaande budgetstructuur van het Isolatieproject.*

Het budgetplafond van € 2.400.000, vastgesteld in september 2025 en gedekt uit de rijksuitkering Energiearmoede, blijft ongewijzigd van kracht. De verhoging van de inkomensgrens leidt tot een grotere potentiële doelgroep maar niet tot een hogere maximale uitgave.

1.4 *Een tweede isolatiemaatregel per woning verhoogt de kosteneffectiviteit van de ingreep, zonder het budgettaire karakter van de regeling te wijzigen.*

Slecht geïsoleerde woningen hebben vaak meerdere ongeïsoleerde bouwdelen. Als spouwmuurisolatie wordt aangebracht terwijl de vloer volledig ongeïsoleerd is, blijft een significant warmteverlies bestaan dat het rendement van de eerste maatregel ondermijnt. TNO toont aan dat de gasbesparing per geïnvesteerde euro bij de slechtst geïsoleerde woningen het hoogst is, en dat die woningen vaker meerdere slecht geïsoleerde bouwdelen bevatten. Een tweede maatregel bij dezelfde uitvoeringswerkzaamheden benut bovendien de al gemaakte mobilisatiekosten. De € 5.000-grens inclusief btw begrenst de inzet: alleen combinaties die binnen die grens passen komen in aanmerking. Het budgetplafond van het Isolatieproject blijft ongewijzigd.

2.1 *De decentralisatie-uitkering "Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp" sluit*

inhoudelijk en qua doelgroep direct aan op de Aanpak Energiearmoede. Het Rijk heeft deze middelen bestuurlijk beschikbaar gesteld voor het intensiveren van lokale energiehulp aan huishoudens met een hoge energierekening en een inkomen tot circa 200% van het sociaal minimum. Dit stemt overeen met de doelgroep van de Aanpak Energiearmoede in Maastricht,

inclusief de per dit voorstel verbrede doelgroep van het Isolatieproject. Divosa bevestigt dat gemeenten de middelen kunnen inzetten voor bereik en begeleiding van huishoudens en voor bestaande instrumenten zoals witgoedvervangingen en energiecoaching. De uitvoeringsstructuur van Team Wonen en Leefkwaliteit biedt een directe, werkende aansluiting.

2.2 Inzet via de Aanpak Energiearmoede sluit aan bij de rijksdoelstelling en voorkomt

versnippering. De decentralisatie-uitkering is door het Rijk bedoeld voor gemeenten die al een lokale aanpak op energiearmoede hebben opgezet. Inzet via een afwijkend kanaal zou afbreuk doen aan de bedoeling van de rijksmiddelen. In afstemming met het Sociaal Domein (december 2025) is vastgesteld dat de uitkering wordt ingezet binnen de Aanpak Energiearmoede van Team Wonen en Leefkwaliteit. Deze inzet borgt zowel de inhoudelijke aansluiting als de bestuurlijk vastgelegde taakverdeling.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Het budgetplafond van tranche 1 kan sneller worden bereikt door de vergrote doelgroep.

Met een hogere inkomensgrens komen meer huishoudens in aanmerking voor het Isolatieproject. De kans bestaat dat tranche 1 eerder wordt uitgeput dan voorzien. Dit risico is aanvaardbaar: het tweefasige budgetmodel is specifiek ontworpen om deze dynamiek op te vangen. Zodra 80% van het plafond van tranche 1 wordt bereikt, informeert de uitvoerder het college tijdig over de noodzaak tot activering van tranche 2.

1.2 De energieprijzontwikkeling is onzeker; de urgentiecontext kan wijzigen bij de-escalatie. Een afname van geopolitieke spanningen zou de druk op de energiemarkt kunnen verminderen. De isolatiemaatregel heeft echter in elk scenario structurele waarde: het verlaagt het energieverbruik en verbetert het wooncomfort. Het risico van een verkeerde urgentie-inschatting is daardoor beperkt.

1.3 De rijksuitkering Energiearmoede loopt tot en met 2027; verlenging is informeel gesignaleerd maar nog niet bevestigd. Vanuit het Ministerie van VRO is informeel maar breed gecommuniceerd dat verlenging en ophoging van de uitkering worden overwogen. Dit is op het moment van dit voorstel nog niet officieel bevestigd en kan niet als gedekte financiering worden opgevoerd. Investerings in uitvoeringsstructuur, partnerrelaties en doelgroepbereik die nu

worden gedaan, zijn ook na 2027 waardevol als de uitkering wordt voortgezet. Het college wordt separaat geïnformeerd zodra het Rijk een officieel besluit neemt.

- 2.1 ***De tweede tranche van de decentralisatie-uitkering (meicirculaire 2026) is nog niet bevestigd; het besluit is desondanks verantwoord.*** De tweede tranche van circa € 235.000 is gebaseerd op de aankondiging bij de decembercirculaire 2025 en het verwachte aandeel van Maastricht. Het exacte bedrag is afhankelijk van de publicatie van de meicirculaire 2026 en kan afwijken. Financieel is er geen risico voor de gemeente: de middelen worden alleen ingezet na ontvangst.

6. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft de volgende financiële consequenties:

Beslispunt 1 vereist geen aanvullende financiering. Het budgetplafond van het Isolatieproject (€ 2.400.000, vastgesteld september 2025, gedekt uit SpUk Energiearmoede) blijft ongewijzigd van kracht.

Beslispunt 2 betreft de inzet van middelen uit de decentralisatie-uitkering “Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp” via de Aanpak Energiearmoede. De decentralisatie-uitkering loopt via het gemeentefonds en kent een eigen verdeelsleutel. De middelen zijn juridisch vrij besteedbaar. Het Rijk heeft de middelen bestuurlijk beschikbaar gesteld voor aanvullende lokale energiehulp. Met dit voorstel kiest het college ervoor deze middelen in te zetten binnen de Aanpak Energiearmoede.

De eerste tranche bedraagt € 117.108 en is ontvangen via de decembercirculaire 2025. Deze middelen zijn gestort in de Reserve Overloop. De tweede tranche bedraagt naar verwachting circa € 235.000 en wordt verwacht via de meicirculaire 2026. Het totaal verwachte bedrag bedraagt daarmee circa € 352.000.

Het voorstel past voor beide beslispunten binnen de vastgestelde begroting. Post-2027 perspectief: de SpUk Energiearmoede loopt tot en met 2027. Vanuit VRO is informeel aangegeven dat verlenging en ophoging worden overwogen. Een formeel besluit hierover is nog niet genomen. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, wordt het college separaat geïnformeerd over de financiële dekking van de Aanpak Energiearmoede na 2027.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na vaststelling informeert de behandelend ambtenaar de uitvoerders over de gewijzigde inkomensgrens. De uitvoerder past de intakeprocedure en publiekscommunicatie hierop aan.

De inzet van de middelen uit de decentralisatie-uitkering wordt verwerkt in de budgetadministratie van de Aanpak Energiearmoede, in afstemming met de businesscontroller. Zodra de meicirculaire 2026 is gepubliceerd en het bedrag van de tweede tranche bekend is, wordt de financiële verwerking daarvan afgestemd met de businesscontroller.

Het beoogde effect wordt gemonitord via de bestaande kwartaalrapportages van het Uitvoeringsprogramma Energie- en Warmtetransitie. Indicatoren zijn het aantal bereikte huishoudens in de verbrede doelgroep, het aantal uitgevoerde isolatiemaatregelen per tranche en de inzet van de middelen uit de decentralisatie-uitkering per instrument.

8. Communicatie

De gewijzigde beleidsregels worden na vaststelling bekendgemaakt via Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties en de Decentraleregelingenbank. De beleidsregels treden in werking op de eerste dag na bekendmaking.

De verhoging van de inkomensgrens wordt gecommuniceerd via de bestaande kanalen van het Isolatieproject: directe benadering door CNME, Isolatie.com, de gemeentelijke website en lokale media. Communicatieadvies wordt ingewonnen bij de communicatieadviseur verbonden aan de portefeuillehouder.